

NR 19/2014

**PREFERENCJE PARTYJNE
W LUTYM**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbyły się w pierwszej połowie lutego¹, wzięłoby w nich udział, wedle własnych deklaracji, 54% dorosłych Polaków, o 4 punkty procentowe mniej niż przed miesiącem. Styczniowy wzrost zainteresowania udziałem w życiu politycznym okazał się zatem efemeryczny, deklaracje udziału w wyborach powróciły bowiem do poziomu z końca ubiegłego roku. Taki sam odsetek ankietowanych jak przed miesiącem waha się, czy będzie głosować (18%). Natomiast wzrosła liczba badanych z góry odrzucających udział w wyborach (28%, wzrost o 4 punkty), wynik ten także powrócił do średniego poziomu z drugiej połowy ubiegłego roku.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2013											2014	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	58	56	57	54	54	59	52	54	57	54	54	58	54
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	15	15	14	16	19	15	19	18	15	18	16	18	18
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	27	29	28	29	27	26	28	28	28	28	30	24	28

Lutowe deklaracje dotyczące poparcia dla partii politycznych wpisują się w obserwowaną już od kilku miesięcy tendencję stabilizacji układu sił i tylko niewielkich zmian w rozkładzie preferencji partyjnych Polaków. Gdyby wybory odbywały się w lutym, najwięcej głosów zdobyłby PiS, który zyskał poparcie 26% zadeklarowanych uczestników głosowania (w porównaniu ze styczniem wzrost o 1 punkt procentowy). Prawie tyłu samo zwolenników ma PO, na którą chciałoby oddać swój głos 25% wyborców (również wzrost o 1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (285) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 6–12 lutego 2014 roku na liczącej 1020 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

punkt). Na trzecim miejscu, z takim samym wynikiem jak przed miesiącem, znalazłoby się SLD, poparte przez 8% pewnych uczestników wyborów. Według lutowych deklaracji Polaków, tylko te trzy ugrupowania zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu.

Po 4% głosów zdobyłyby PSL oraz Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego. PSL odnotował w tym miesiącu jeden z najgorszych wyników w ciągu ostatnich dwóch lat – choć w porównaniu ze styczniem stracił tylko 1 punkt procentowy, to jednak słaby trend spadkowy obserwujemy już trzeci miesiąc z rzędu. Z kolei tyle samo głosów co przed miesiącem zdobył w lutym Twój Ruch (3%) – wynik ten utrzymuje się czwarty miesiąc. Po 2% głosów uzyskały Polska Razem Jarosława Gowina oraz Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry. Swoich zwolenników znalazła jeszcze w lutym Prawica Rzeczypospolitej (1%).

W dalszym ciągu około jedna czwarta badanych chcących wziąć udział w wyborach nie wie, na które ugrupowania oddałaby swój głos (24%, spadek o 1 punkt).

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

CBOS

RYS. 1. POPARCIE DLA PO I PIS WEDŁUG TERMINÓW BADAŃ

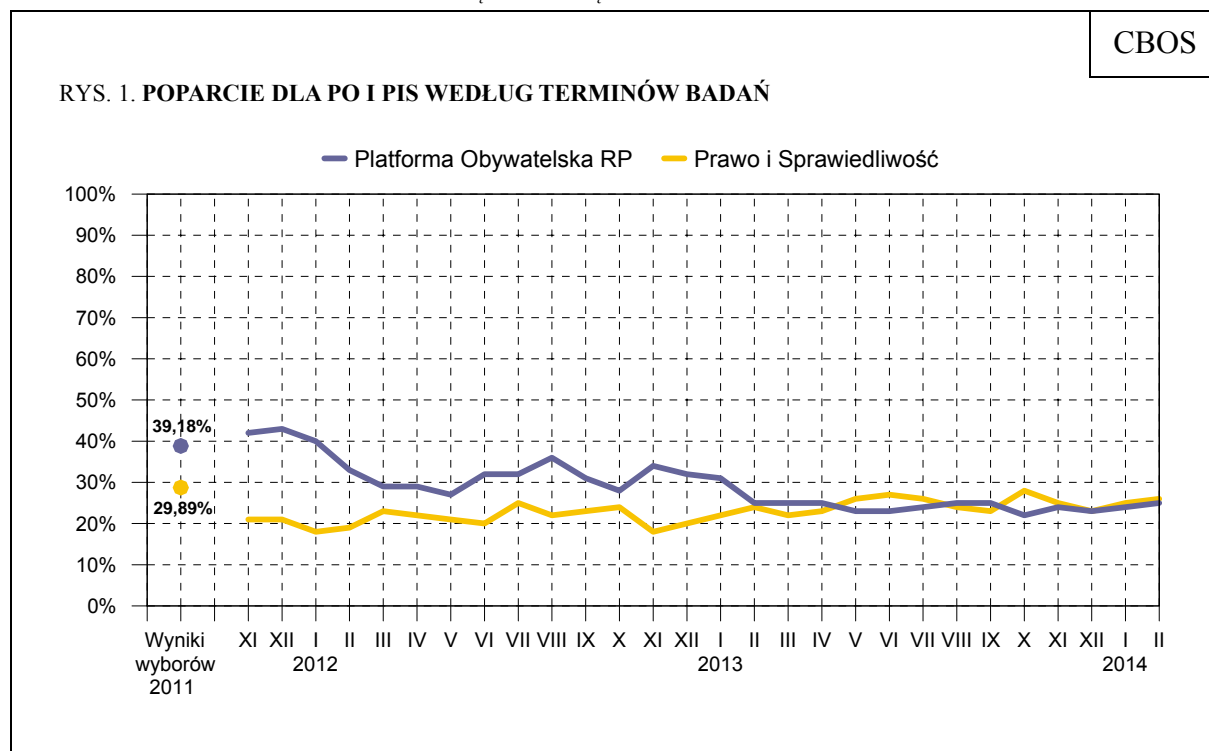

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach**																		
	2012					2013												2014	
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach																		
Prawo i Sprawiedliwość	22	23	24	18	20	22	24	22	23	26	27	26	24	23	28	25	23	25	26
Platforma Obywatelska RP	36	31	28	34	32	31	25	25	25	23	23	24	25	25	22	24	23	24	25
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	8	8	9	8	8	7	10	8	9	9	7	9	10	8	10	10	8	8
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	5	5	7	8	6	8	6	6	6	6	5	5	6	5	7	6	5	4
Nowa Prawica Janusza Korwina-Mikkego	2	1	1	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	1	2	3	4
Twój Ruch/Ruch Palikota	5	4	4	4	5	4	5	6	2	4	3	3	2	5	4	3	3	3	3
Polska Razem Jarosława Gowina/ Polska Jest Najważniejsza	1*	2*	0*	1*	1*	1*	2*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	0*	0*	1*	1*	3	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	2	3	3	3	1	3	3	1	3	2	2	1	2	0	2	1	2	2	2
Prawica Rzeczypospolitej	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Polska Partia Pracy	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0
Inne	1	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3	3	3	1	3	2	2	1	2
Trudno powiedzieć	16	21	24	21	20	22	23	23	24	25	23	27	26	26	21	26	26	25	24
N=	564	569	584	555	624	702	632	592	647	583	535	585	473	494	595	529	482	601	548

* Wyniki poparcia dla PJN

** Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Od listopada w układzie sił między dwoma najsilniejszymi ugrupowaniami utrzymuje się stan bliski równowagi – z lekkim jednakże wskazaniem na PiS. Wydaje się, że, jeśli idzie o te dwa ugrupowania, wśród Polaków utrzymuje się ciągle stan wyczekującej stabilizacji. Na podstawie deklaracji z lutego można powiedzieć, że w tej chwili spośród pozostałych ugrupowań swego udziału w przyszłym Sejmie może być pewien tylko SLD. Pozostałe partie, łącznie z współrządzącym PSL, balansują na granicy progu wyborczego. Żadnemu z rozproszonych ugrupowań prawicy, mimo ambicji liderów, nie udaje się jak dotąd zdobyć szerszego zaufania wyborców. Warto zauważyć, że wszystkie ugrupowania prawicowe (nie licząc Prawa i Sprawiedliwości) zdobyły w tym miesiącu łącznie 9% głosów. Oba ugrupowania deklarujące swoją lewicowość, czyli SLD i Twój Ruch, zyskały łącznie poparcie 11% głosujących.

Odsetek wyborców, którzy w tej chwili nie są zdecydowani, na którą partię oddaliby swój głos, wynosi mniej więcej tyle, ilu jest badanych deklarujących poparcie dla każdej z dwóch najbardziej liczących się partii. Taka sytuacja sprawia, że wszystko wydaje się jeszcze możliwe i wyborcze losy żadnej z partii nie są z góry przesądzone.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		54	18	28	1017
Płeć	Mężczyźni	61	16	23	484
	Kobiety	49	20	32	533
Wiek	18–24 lata	47	23	30	117
	25–34	51	24	25	204
	35–44	52	16	32	175
	45–54	51	17	32	163
	55–64	62	14	24	178
	65 lat i więcej	62	14	24	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	51	21	28	391
	Miasto do 19 999	55	18	27	159
	20 000 – 99 999	57	16	27	196
	100 000 – 499 999	50	18	33	161
	500 000 i więcej mieszk.	68	12	20	109
Wykształcenie	Podstawowe	44	19	37	221
	Zasadnicze zawodowe	46	21	33	252
	Średnie	57	17	26	338
	Wyższe	72	15	13	206
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	73	12	15	95
	Średni personel, technicy	65	18	17	36
	Pracownicy adm.-biurowi	67	20	13	71
	Pracownicy usług	35	21	44	71
	Robotnicy wykwalifikowani	47	22	31	115
	Robotnicy niewykwalifik.	49	21	30	57
	Rolnicy	65	18	17	42
	Pracujący na własny rach.	51	15	34	41
Bierni zawodowo	Renciści	40	16	44	56
	Emeryci	65	12	23	231
	Uczniowie i studenci	52	25	23	58
	Bezrobotni	38	18	45	86
	Gospodynie domowe i inni	42	28	30	58
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	68	14	18	145
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	45	26	30	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	52	19	30	248
	prywatnym gosp. rolnym	67	22	11	42
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	41	23	37	150
	501–750	54	17	29	105
	751–1000	56	22	22	134
	1001–1500	60	17	23	176
	Powyżej 1500 zł	65	13	22	193
Ocena własnych war. mater.	Złe	42	22	36	150
	Średnie	52	19	29	451
	Dobre	62	15	23	416
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71	9	20	47
	Raz w tygodniu	59	19	23	446
	1–2 razy w miesiącu	53	25	22	159
	Kilka razy w roku	48	17	34	223
	W ogóle nie uczestniczy	48	12	41	142
Poglądy polityczne	Lewica	61	16	23	183
	Centrum	52	20	27	315
	Prawica	70	12	18	312
	Trudno powiedzieć	29	25	46	207

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin- -Mikke	Platforma Obywatel- ska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polska Razem Jarosława Gowina	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczy- pospolitej (PR)	Prawo i Sprawie- dliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		4	25	0	2	4	1	26
Płeć	Mężczyźni	4	23	0	2	4	1	28
	Kobiety	3	27	0	2	5	0	23
Wiek	18–24 lata	22	24		2	4	2	14
	25–34	4	24		2	2		20
	35–44		23		3	8	1	20
	45–54	2	24			4	1	32
	55–64	1	23	1	2	5		29
	65 lat i więcej	1	29	1	2	3		34
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	20	0	2	7	1	28
	Miasto do 19 999	4	19	1	4	5		30
	20 000 – 99 999	7	21			3		30
	100 000 – 499 999	6	28		3	1	1	18
	500 000 i więcej mieszk.	2	47					17
Wykształcenie	Podstawowe	8	16	1	3	4		31
	Zasadnicze zawodowe		22	1		4		30
	Średnie	4	22		2	6	1	26
	Wyższe	4	35		2	2	1	19
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	31		1	2	1	20
	Średni personel, technicy	7	32			4		28
	Pracownicy adm.-biurowi	2	31		4	7	2	20
	Pracownicy usług		22			17		21
	Robotnicy wykwalifikowani	2	20			5		27
	Robotnicy niewykwalifik.	5	25					31
	Rolnicy		12	3		14		22
	Pracujący na własny rach.	3	38					18
Bierni zawodowo	Renciści	4	21					27
	Emeryci	1	26	1	2	4		32
	Uczniowie i studenci	24	36				4	7
	Bezrobotni	4	8		15			27
	Gospodynie domowe i inni		8			6		35
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	26		3	5	1	23
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	34			6	2	18
	sekt. prywat. poza rolnict.	3	27		1	4	1	21
	prywatnym gosp. rolnym		10	3		14		25
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9	11			5		32
	501–750	3	16			2		35
	751–1000	3	20		3	8		28
	1001–1500	1	22	1	1	5	2	29
	Powyżej 1500 zł	5	38		1	5	1	21
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	10					48
	Średnie	4	21	1	3	7		25
	Dobre	3	32		1	3	1	21
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		9	4	4	3	6	38
	Raz w tygodniu	3	21	0	2	5	0	31
	1–2 razy w miesiącu	2	29			4		31
	Kilka razy w roku	6	28		3	5		15
	W ogóle nie uczestniczy	6	36		2			9
Poglądy polityczne	Lewica	1	27			5		13
	Centrum	4	29		1	2		18
	Prawica	6	23	0	3	5	1	41
	Trudno powiedzieć		15	2	4	6		13

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	Twój Ruch	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		8	2	3	2	24	548
Płeć	Mężczyźni	9	1	4	4	20	292
	Kobiety	7	2	2	1	28	255
Wiek	18–24 lata	3		4	2	23	54
	25–34	6	2	4	4	31	104
	35–44	8	3	6	3	24	92
	45–54	9		3	5	20	80
	55–64	14	2	2	2	21	108
	65 lat i więcej	7	1	1		22	110
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	2	2	0	31	199
	Miasto do 19 999	8	2	5	3	19	87
	20 000 – 99 999	11	1	2	4	21	111
	100 000 – 499 999	19		4	3	17	79
	500 000 i więcej mieszk.	4	2	4	5	20	71
Wykształcenie	Podstawowe	7	2		1	27	96
	Zasadnicze zawodowe	8	1	4	2	28	117
	Średnie	9	2	4	4	21	187
	Wyższe	9	2	3	2	21	148
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	2	4	4	19	69
	Średni personel, technicy			6	6	18	23
	Pracownicy adm.-biurowi	7	3	7		17	44
	Pracownicy usług	4	7			29	25
	Robotnicy wykwalifikowani	13		4	5	23	53
	Robotnicy niewykwalifik.	7	2	4	9	17	28
	Rolnicy			4	3	42	27
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	8		5		28	21
	Renciści	15	5			28	22
	Emeryci	11	1	1	1	20	148
	Uczniowie i studenci	5			3	21	30
	Bezrobotni		2	8	3	33	32
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	7	4			39	24
	inst. państw., publicznej	10		5	5	21	98
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9		5		16	41
	sekt. pryw. poza rolnict.	8	4	4	3	24	128
	prywatnym gosp. rolnym			4	3	41	28
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	10	3	5	3	23	61
	501–750	7	3		2	32	56
	751–1000	3	1	1	3	28	75
	1001–1500	10	1	6	4	18	106
	Powyżej 1500 zł	9	1	4	0	15	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	2	3	2	24	61
	Średnie	8	1	3	3	24	230
	Dobre	9	2	3	2	23	256
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	3			29	32
	Raz w tygodniu	5	2	1	1	27	258
	1–2 razy w miesiącu	9			5	20	84
	Kilka razy w roku	14	1	5	5	18	106
	W ogóle nie uczestniczy	11		14		21	68
Poglądy polityczne	Lewica	29	1	7	2	14	110
	Centrum	6	2	4	3	29	164
	Prawica	1	2	1	2	15	217
	Trudno powiedzieć					60	57